

Ett modernt fantasifoster

Text Pelle Olsson©

(Publicerat i Narkotikafrågan nr 1,2013)

Allt fler delstater i USA godkänner medicinsk marijuana. Samtidigt kommer det ut en rad populärvetenskapliga böcker med positiva tongångar om cannabis goda egenskaper som läkemedel. Men så fort det handlar om vetenskapliga studier blir slutsatserna annorlunda. För det första att cannabis för rökning förmodligen aldrig kommer att fungera som ett godkänt läkemedel. För det andra att den syntetiska cannabis som finns på marknaden – och som är godkänd som läkemedel - har begränsad användning. Se till exempel Narkotikafrågan nr 4, 2012 om en kanadensisk genomgång.

Roland J. Lamarine, vid California State University, är en annan forskare som under senare år har sammanställt de hittillsvarande studierna om medicinsk marijuana. I artikeln Marijuana: a Modern Medical Chimaera (= fantasifoster) redovisar han vad som har publicerats om cannabisens medicinska användning. När det gäller det godkända cannabisbaserade läkemedlet Sativex i sprayform, som numera även finns i Sverige för att lindra smärtsamma kramper hos MS-sjuka, konstaterar Lamarine att effekten är tveksam. I den hittills första kliniska studien med kontrollgrupper var placeboeffekten praktiskt taget lika stor.

Olika studier visar att användare av cannabis som medicin föredrar att röka drogen, inte att ta de syntetiska beredningarna. Det är bara de senare som är godkända som läkemedel.

Tyvärr är Lamarine oklar när han växlar mellan beskrivningar av rökbar respektive syntetisk cannabis. Hans slutsatser är i alla fall att fördelarna för medicinsk användning av cannabis är oklara. Det finns idag inga vanliga sjukdomstillstånd där cannabis, antingen det är i rökbar form eller i syntetisk form, är ett förstahandspreparat. Det saknas större studier där man använder sig av dubbel blindtest och där det framgår om testpersonerna redan är cannabisrökare eller inte. Därför är det svårt att skilja de positiva effekterna mot exempelvis smärta och illamående från ruseffekter. De negativa effekterna tycks i vilket fall ofta vara minst lika stora. Lamarine efterlyser också undersökningar om långvariga effekter av medicinsk marijuana.

Om cannabis i framtiden kommer bli en vanlig medicin så blir det med största sannolikhet som kompletterande preparat till andra läkemedel och i så fall i andra former än att röka det, skriver författaren.

Pelle Olsson

Källa: Lamarine. *Marijuana: Modern Medical Chimaera*. J. Drug Education. Volym 2, 2012